

РЕШЕНИЕ

№ 491

гр. П., 29.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – П., I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Минка П. Трънджиева

Членове: Венцислав Ст. Маратилев
Димитър П. Бозаджиев

при участието на секретаря Лилия Г. Церовска
като разгледа докладваното от Венцислав Ст. Маратилев Въззивно гражданско дело № 20225200500600 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от Гражданския процесуален кодекс.

С решение на Пазарджишки районен съд №635 от 06.06.2022г. постановено по гр.д.№20215220101237 по описа на съда за 2021г. е осъдена Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”, град С., бул. „Г.Н.Г.С.” № 21, **ДА ЗАПЛАТИ** на основание чл.19, ал.2 ЗИНЗС, във връзка с чл.178, ал.1, т.3, във връзка с чл.187, ал.5, т.2 ЗМВР и чл.86 ЗЗД, на А. С. Г., ЕГН *****, с постоянен адрес: с. Щ., общ. Л., обл. П., ул. “П.”, № 61, дължимото му допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд през периода от 08.04.2018г. до 04.10.2019г., включително в размер на 1377,15 лева, както и обезщетение за забава в размер на 309,15 лева, за периода от 08.04.2018 г. - 04.10.2019 г., включително, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба - 08.04.2021 г., до окончателното изплащане, като е **ОТХВЪРЛЕН** иска за главница над присъдената сума в размер на 1377,15 лева до претендирания размер от 5500 лева и за периода от 01.01.2017г. до 07.04.2018 г. и за периода от 05.10.2019 г. до 01.01. 2020г., включително и иска за обезщетение за забава над

присъдената сума в размер на 309,15 лева, до претендирания размер от 500 лева и за периода от 01.01.2017 г. до 07.04. 2018 г., включително и за периода от 05.10.2019 г. до 01.01.2020 г., като неоснователни и погасени по давност /за периода от 01.01.2017 г. до 07.04.2018 г., включително/. Със същото решение е осъден А. С. Г., ЕГН *****, с постоянен адрес: с. Щ., общ. Л., обл. П., ул. "П.", № 61, **ДА ЗАПЛАТИ**, на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”, град С., бул. „Г.Н.Г.С.” № 21, разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 129,42 лева, съразмерно на отхвърлената част на исковата претенция. Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”, град С., бул. „Г.Н.Г.С.” № 21, на основание чл.78, ал.6 ГПК, е осъдена **ДА ЗАПЛАТИ**, по сметка на Районен съд - П. държавна такса в размер на 105,90 лева и възнаграждение за вещо лице в размер на 279,45 лева.

С решение №999 от 12.09.2022г. е допусната поправка на очевидна фактическа грешка относно размера на присъдената държавна такса платима от ГДИН от 105.90лв на 105.09лв.

Решението се обжалва в осъдителните му части от ГДИН към МП чрез мл.юрисконсулт Р., с доводи за порочност като неправилно, необосновано и при допуснати съществени процесуални нарушения, при непреценена доказателствена тежест на събраните по делото доказателства. Счита, че не е установено по категоричен начин наличие на неизплатени компенсации за надработване, с което да е налице пропуснати финансови ползи за ищеца. Счита претенцията на ищеца за неоснователна и недоказана. На първо място се твърди, че служителите в ГДИНМП и териториалните й служби са държавни служители съгласно чл.19 ал.1 т.1 от ЗИНЗС, като правоотношенията им се уреждат от този закон и от ПП му и че при липса на разпоредби досежно държавната служба субсидиарно намират приложение разпоредбите от ЗМВР/чл.19 ал.2 от ЗИНЗС. Разпоредбата предвиждала, че средната денонощна продължителност на работното време на служителите от надзорно-охранителния състав за месеца не може да надвишава установената продължителност на работния ден, като тези държавни служители работещи на смени по график, следва да изработят 168 часа за един месец за да покрият необходимия норматив при средно 21 работни дни месечно за служители на ненормирано работно време. Посочва, че като доразвитие на тези положения, съгласно заповед №ЧР-05-11 от 30.01.2015г. на министъра на правосъдието, изменена и допълнена със заповед № ЧР.-5-120 от 21.04.2017г. във връзка с

чл.10 ал.1 и чл.19 ал.2 и ал.3 от ЗИНЗС и заповед № Л-2271 от 13.05.2019г. на главния директор на ГД“ИН“, било посочено, че работното време на тези служители се изчислява сумирано за тримесечен период, като изчисляването на нормата работно време в часове се извършва, като броят на работните дни, включени в периода, се умножат по нормалната продължителност на работния ден-8часа.Цитра се ППЗИНЗС за осигурен половин час почивка на постовия за работно време от 8часа, 45минути за работно време от 12часа и 90минути почивка за работно време от 24часа. Признава се, че ищецът е давал 24часови дежурства. Сочи осигуряване на обедна почивка в случай, че характерът на извършваните дейности позволява прекъсване на производствения процес, с продължителност не по-малко от 30минути като по време на почивката служителят не е длъжен да изпълнява служебните си задължения и да седи на работното си място. Посочва, че за 24 часова смяна се осигуряват три почивки за хранене по 30минути или общо 90минути, като почивките не се включват в работното време според чл.151 ал.2 от КТ. Допълва, че времето на обедната почивка/почивка за хранене/ по предходния ЗИНЗС преди 2017г. не се включва в работното време и не се счита за отработено време, но за процесния период съгласно постановеното решение се зачита цялата продължителност на работното време от 24.5ч. съгласно решение на ВКС и във връзка с изменение на ЗИНЗС обр.14 на ДВ от 10.02.2017г. Жалбоподателят препраща към нормата на чл.187 ал.7 и ал.8 от ЗМВР предвиждаща получаване на възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70часа на отчетен период, а за отработено над 70ч-компенсиране с допълнителен отпуск. Счита, че определянето на възнаграждение за извънреден труд за отработени над 70часа на отчетен период е в противоречие с императивния характер на разпоредбата на ЗМВР освен ако не е имало писмено съгласие от служителя за прилагането на разпоредбата на чл.187а от ЗМВР за допълнителните 25часа извънреден труд, каквото съгласие не е дадено от ищеца А. С. Г.. Твърди се, че с последните изменения на ЗМВР допълнителният отпуск за положен извънреден труд над 70часа е отменен с прилагане на нормата на чл.187а от ЗМВР. Посочва, че съгласно ППЗИНЗС при 24часов график на дежурство до 20часа са постова служба, като след дежурството се осигурява почивка не по-малко от 48часа.Твърди се, че за исковия период на ищеца винаги е била осигурявана 72часова почивка след 24часа часово дежурство, като времето от 48-я до 72-я

час се явява допълнителен отпуск по смисъла на ЗМВР. Цитира се разпоредба от ППЗИНЗС, според която служителите от надзорно -охранителния състав не получават компенсация за нощен труд и че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в ГДИН и териториалните й служби е 8 часа дневно, 40 часа седмично при 5 дневна работна седмица, а за дейности, чието изпълнение изисква непрекъсваем работен процес, работното време се организира в 8-,12-, или 24 часови наряди по утвърден график. Твърди се, че в Затвора П. работното време е съобразено с изискванията за добавяне на извънреден труд за времето 15 минути преди започване на сутрешния развод на надзирателския наряд, както и времето за смяна на наряда, неговия отвод, като всичко от сумирано време се добавя към отработените часове и се отчита на тримесечен период като извънредният труд се изплаща към заплатата в първия месец след отчетния период. Подчертава, че правилото за идване 15 минути по-рано на работа не се спазва системно и че често служители на НОС идват на работа 2-3 минути преди развода и че за такова закъснение никой служител не е бил наказван за закъснение. Районният съд не бил обсъдил протокол ВД/МЗ-48 от 12.02.2015г. за извършена проверка от комисия назначена със заповед №Л-92 от 05.02.2015г. чрез който се установявало реалния период от време, с който се удължава работната смяна поради сдаването и приемането на всички постове в затвора и последващия отвод. Коментират се фактите установени от комисията време на удължаване на работата в затвора с 30 минути, добавено и включено със заповед на началника на затвора към работната норма часове, които трябва да положат служителите на тримесечие, като разликата отработени часове над тримесечната норма е изплащана на ищеца под формата на извънреден труд. Акцентира се, че срещу протокола няма постъпили възражения от нито един от членовете на комисията включително и от представителя на синдикатите. Коментират се параметри относно фактическото местоположение на сградите в затвора П., вишки, разстояние от входния портал до най-отдалечената вишка, разстояния на полуобиколка, обход от външни стени, и време на изминаване с което жалбоподателят подчертава времето необходимо на всеки служител преди застъпване да бъде проверяван дали е физически здрав. Счита, че не следва по аналогия и изцяло да се приема съдебната практика относима за други затвори имащи и различен капацитет на броя лишени от свобода, постове, смени, графици и

други като акцентира, че графици са пряко свързани с всички индивидуални особености на всеки затвор в системата на ГДИН. Счита, че съдът не е обсъдил тази разлика, изложена от ГДИН в писмените си бележки по делото и относно реалните размери на затвора П.-102/110м. Направено е доказателствено искане за изискване на допълнително заключение на вещо лице изготвено по гр.д.№ 1238/2021г. с което е извършено наблюдение и засичане на работното време и след приключване на настоящото производство пред П.та инстанция, и според което реалната продължителност на работното време в затвора П. е 24ч. и 30м. или само 30минути така като е била засечена и преди 7години, като се навежда извода, че за 7години няма налично такова надработване от 1ч. и 45минути, като се поддържа, че свидетелят разпитан в тази връзка В.К. е заинтересован от изхода на делото и има личен интерес тъй като същият е ищец по друго аналогично дело. Посочва още, че според книгата “постови книги“ от постове, на които ищецът реално е работил, е видно че реалният час за сдаване на поста сутрин в края на 24часовата смяна, е ставало след като служителът е преброил затворниците заедно с нормата смяна служител, обходил е постове и със сдаването на поста ищецът повече няма никакви задължения за остане в затвора, като му оставали да извърви 50-100метра до изхода на затвора. Посочват че данни от книгите, и че ищецът е сдавал поста до 8.45ч. най-късно до 08.55ч. и че разводът и сдаването на поста са продължавали между 30-40минути което контрастирало с твърдението на ищеца за времето от 1ч. 45м. Оспорват се свидетелските показания като некореспондиращи с обективната истина и най-вече на постовите книги и поради елемент на пристрастност. Моли да се отмени решението и се отхвърли иска.

Няма постъпил писмен отговор на въззивната жалба от насрещната по спора страна.

Пазарджишкият окръжен съд при условията на чл.269 от ГПК провери валидността и допустимостта на обжалваното решение, а по неговата правилност съобрази изложеното във въззивната жалба на Главна Дирекция “Изпълнение на наказанията“ към Министерството на правосъдието и за да се произнесе взе в предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.19, ал.2 ЗИНЗС във връзка с чл.178, ал.1, т.3 във връзка с чл.187, ал.5, т.2 ЗМВР и чл.86 ЗЗД .

В исковата си молба против ГДИН към Министерството на

правосъдието- гр.С., ищецът А. С. Г. ,ЕГН-*****, с постоянен адрес с.Щ., обл.Пазарджк, ул.“П.“ №61, твърди, че през исковия период 01.01.2017г.до 01.01.2020г. е бил държавен служител на длъжност “старши надзирател“ от надзорно-охранителния състав в ответната Главна дирекция “Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието-гр.С., с местоизпълнение на задълженията Затвора гр.П.. Изпълнявал служебните си задължения в дежурства по предварително утвърден месечен график на смени за периода от 01.01.2017г. до 01.01.2019г. на 12 часов режим на работа, а за периода от 01.01.2019г. до 01.01.2020г. на 24-часов режим на работа при сумирано изчисляване на работното време в часове за тримесечен период. Посочва, че статутът на държавните служители от ГДИНМП, правата и задълженията им са регламентирани в специалния ЗИНЗС и ППЗИНЗС, а при празноти-в специалната правна уредба от ЗМВР, поради сходни обществени отношения регулирани със специални нормативни актове в двете ведомства-МП и МВР. Твърди се, че работното време при сумираното му изчисляване включва: продължителността на положените от него дежурства по предварително утвърден месечен график, както и часовете труд, положени от него извън даваните дежурства под формата на претърсвания, обиски, служебни занятия, конвойна дейност, стрелби и други съпътстващи дейности. Ищецът твърди, че ответникът отказва да му зачете реалната продължителност на всяка негова работна смяна, която е различна от нормативно установената/12 и 24 часа/, като на практика не отчитал като работно време съпътстващите нарядите дейности. Посочва, че при 12-часов режим на работа, ищецът изпълнявал служебните си задължения в Затвора П. около 16пъти месечно, а при 24 часов режим средно около 8пъти на месец през исковия период. Твърди още, че ищецът се явявал в Затвора П. 15минути преди началото на работното време при 12 и 24 часови графици на дежурство на всеки наряд и е освобождаван от наряд значително по-късно след изтичане на 12 и 24 му работни смени. Посочва, че времето, през което е осъществявал професионална дейност, необходимо за подготовка на инструктаж-снаряжение, въоръжаване и оборудване, участие в дейности по провеждане на инструктажа, необходимото време за придвижване до поста от мястото за инструктаж и отвод, за сдаване и приемане на наряда на поста от следващото отделение, респективно от следващия надзирател, което включвало дейности по приемане и попълване на документи, обход и проверка състоянието на

средствата за сигнализация, врати, решетки, стени, извършване на обиски и претърсвания, проверка на състоянието и наличността на лишените от свобода, времето за придвижване от поста до мястото за инструктаж и отвод, времето за отвод извършван от дежурния главен надзирател и освобождаване на смяната от длъжностното лице реално продължавало около 2 часа над нормативно установеното за едно 12 или 24 часово дежурство. Твърди ищецът, че времето за явяване на работа, за подготовка и провеждане на инструктаж, приемане и сдаване, придвижване до и от поста, отвод и освобождаване от наряд безспорно представлявали за него част от работното му време, с всичките му присъщи характеристики, но не се признавали от работодателя и не му се отчитали, съответно заплащани, независимо от нормативното изискване, че същите са част от отработеното време. Твърди, че по време на тези съпътстващи постовата дейност действия ищецът е изпълнявал служебните си задължения, бил е на разположение на дежурния главен надзирател, с необходимото униформено облекло и снаряжение, явявал се е и е оставал на територията на затвора толкова колкото му е било разпоредено в съответствие с решението на Началника на затвора П., от което ищецът заключава, че това прави минутите и часовете, прекарани от него на територията на затвора преди и след 12, 24 часовите дежурства в работно време за същия, което следвало да се отчита при сумирането на отработените часове и заплащано от ГДИН като извънреден труд, в случаите когато има надвишаване на нормата работно време за отчетен период. Ищецът навежда извода, че поради нереално отчитане на фактическата продължителност на всяка смяна, в случаите когато ищецът е надвишил нормата работно време за отчетен период, е полагал извънреден труд, който не е бил отчитан в пълен размер, нито заплащан в цялост като такъв с 50% увеличение на база на основното му трудово възнаграждение. Твърди се, че всяко отделно вземане за допълнително възнаграждение за извънреден труд на ищеца през исковия период е ставало изискуемо след 25-то число на месеца следващ отчетния период, съгласно Вътрешните правила за организацията на работната заплата в ГДИН или задължението е изпълнимо до 25-то число, и длъжникът е в забава след изтичането на падежа. Ищецът претендира, че за периода от 01.01.2017г. до 01.01. 2020г. е положил общо 650 часа извънреден труд, допълнителните възнаграждения за които са станали изискуеми в тригодишния давностен период от датата на завеждане

на исковата молба и които не са му платени в размер на вземанията от 5500лв ведно с мораторните лихви върху всяко вземане за допълнително възнаграждение за извънреден труд от възникването им до датата на подаване на исковата молба в размер на 500лв. Моли да се осъди ответната ГДИНМП да заплати на ищеца А. С. Г. сумата от 5500лв, представляваща **сбор от допълнителните възнаграждения** за общо 650часа извънреден труд, вследствие неотчетено работно време от ищеца в периода от 01.01.2017г. до 01.01.2020г. ведно със сумата от 500лв, представляваща **сбор** от мораторните лихви върху всяко вземане на главницата от възникването му/ от 26-то число на месеца, следващ отчетния период в исковия такъв до подаването на исковата молба, както и законната лихва върху главницата от предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумите.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника ГДИНМП с вх.№9146 от 25.05.2021г. в който исковите претенции се оспорват по същество. Твърди се, че твърденията в исковата молба са манипулативно поднесени и не кореспондират с обективната истина. Твърди се, че в затвора -П. работното време е съобразено с изискванията за добавяне на извънреден труд за времето 15-минути преди започването на утрешния развод на надзирателския наряд, както и времето за смяна на наряда, неговия отвод, като всичкото сумирано време се добавя към отработените часове и се отчита **на тримесечен период, като извънредния труд се изплаща** към заплатата в първия месец след отчетния период. Не се оспорва обстоятелството, че служителите на ГД ИН и в териториалните ѝ служби са държавни служители, като правоотношенията им се уреждат от ЗИНЗС и ППЗИНЗС и при субсидарно приложение на ЗМВР. Твърди се, че съгласно ППЗИНЗС средната денонощна продължителност на работното време на тези служители за месеца не може да превишава установената продължителност на работния ден-168часа на смени по график за покриване на средно 21 работни дни месечно за служители на ненормирано работно време. Цитира се заповед №ЧР-05-11 от 30.01.2015г. на Министъра на правосъдието, изменена и допълнена със заповед №ЧР-05-120 от 21.04.2017г. и № Л 2271 от 13.05.2019г. на Главния директор на ГДИН, според които работното време на тези служители се изчислява **сумирано на тримесечен период** като нормата на работното време се изчислява като броят на работните дни, включени в периода се умножат по нормалната продължителност на работния ден-8часа,

а при носене на службата без прекъсване, за работно време от 8 часа на постовия се осигурява половин час почивка, за работно време от 12 часа-45 минути и за работно време от 24 часа-90 минути почивка. Посочено е, че обедната почивка/почивката за хранене/ задължително се осигурява, когато характерът на извършваните дейности позволява прекъсване на производствения процес и продължителността ѝ не може да бъде по-малка от 30 минути, като по време на ползването ѝ служителят не е длъжен да изпълнява служебните си задължения и да стои на работното си място, съответно при 24 часова смяна се осигуряват 3 /три/ почивки за хранене по 30 минути или 90 минути/чл.16 от ППЗИНЗС и чл.151 ал.2 от КТ/,като времето за обедна почивка и почивките за хранене не са работно време; че при 24 часов график на наряд или дежурство се отчитат и заплащат 24 часа отработено време, а при непрекъснато изпълнение на служебните задължения по време на наряд или дежурство, се осигуряват 90 минути почивка за работно време от 24 часа. Коментира се и императивната норма по чл.187 ал.7 и ал.8 от ЗМВР за получаване на възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на отчетен период, а за отработено време над 70 часа се компенсира с допълнителен отпуск. И че определянето на възнаграждение за извънреден труд за отработени над 70 часа за отчетен период е в противоречие с императивния характер на нормата от ЗМВР, освен ако не е имало писмено съгласие от служителя/ищеца/ за прилагане на чл.187а от ЗМВР за допълнителните 25 часа извънреден труд. Цитира се норма от ППЗИНЗС според която при 24 часов график на дежурство до 20 часа са постова служба, като след дежурството се осигурява почивка не по-малко от 48 часа и че през исковия период на ищеца е била осигурявана 72-часова почивка след 24-часово дежурство, като времето от 48-мия до 72-я час безспорно се явявало „допълнителен отпуск“ по смисъла на ЗМВР. Цитира се и норма от ППЗИНЗС, че служителите от надзорно-охранителния състав не получават компенсация за нощен труд. Цитира се чл.16а от ППЗИНЗС предвиждащ /ал.1/, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в ГДИН и териториалните ѝ служби е 8-часа дневно, и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, а за дейностите, чието изпълнение изисква непрекъсваем работен процес, работното време се организира в 8-,12- и 24-часови наряди по утвърден график. Твърди се още, че на ищеца Г. са били изчислявани и изплащани през годините часове извънреден труд, който

е положил като служител на Затвора П.. Направено е възражение за настъпила тригодишна погасителна давност за претенциите на ищеца за периода от 01.01.2017г. до месец април 2018г. съгласно чл.111 от ЗЗД. Моли да се отхвърлят изцяло исквете за възнаграждение за извънреден труд с присъждане на разноските по делото.

Пазарджишкият окръжен съд за да се произнесе взе в предвид следното:

По делото няма спор, а това се установява от събраните по делото доказателства, че ищецът А. С. Г. е назначен на работа в ГДИН със заповед №К-33 от 31.08.1995г. на длъжността надзирател като трудовото му правоотношение е прекратено със заповед на ВИД Главен директор на ГДИН към МП №Л-4387 от 03.10. 2019г. и считано от 04.10.2019г. по собствено желание /виж справка на л.78, л.181//.

По делото е допусната и назначена съдебно икономическа експертиза със съдебно определение №1034 от 04.06.2021г. като по същата е изготвено заключение от експерта икономист Л.Ц., вх.№22795 от 30.11.2021г.-л.272 и следващите, според което и на база норми от ЗМВР-чл.202 ал.1 т.3 предвиждаща, че на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд, чл.211 ал.1 от ЗМВР предвиждащ, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8часа дневно и 40часа седмично при 5дневна работна седмица, като работното им време се изчислява в работни дни-подневно, а за работещите на 8,12 и24часови смени-сумирано за всеки тримесечен период, предвидената компенсация на работата извън работното време с възнаграждение за извънреден труд за изработени до 50часа на отчетен период и с допълнителен отпуск за отработено време над 50 часа, както и заплащането на извънредния труд с 50% увеличение, като в резултат на извършените проверки по книжата и ежедневните ведомости и постови книги на Затвора П. за периода от 01.01. 2017г. до 31.12.2017г. е установено ,че ищецът А. Г. е дал брой дежурства на 12-часов работен ден през 2017г., както и 24-часови дежурства през 2018г. и 2019г. и още 3дни (12-чсови дежурства през 2019г., като за целия исков период е отработил 683 работни дни при норма на работни часове 8часа на ден от 5464часа брой наряди 246, отработени часове от 4392,часове преди наряд по 15минути от 18.80ч., часове след наряд 1ч.30м.

от 130 часа; часове отпуск 109, отработени часове 856, разлика часове от 5667.90 лв, при часова ставка +50% от 199.56 при което се дължи сумата от 1901 лв. Уточнението за таблицата е, че експертът е отразил броя на работните дни и часове при 8 часов работен ден, при 5-дневна работна седмица, брой дадени наряди, и отработените часове, дните и часовете в отпуск, разликата между нормалната продължителност на работното време и действително отработеното, часовата ставка и полагащия се извънреден труд, увеличен с 50 %, като в колона 12 със знак минус е отразен в по-малко положения труд от нормално полагащия се /199.56/. Според експерта разликата между полагащия се извънреден труд и изплатения от ответника часове извънреден труд за всеки период е от 1901.32/полагащ се извънреден труд, платен извънреден труд от 1526.09 лв и извънреден труд за доплащане от 375.23 лв / касаещ целия исков период. Относно размера на дължимото на ищеца допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за всеки отчетен период/тримесечен през исковия период от 01.01.2017г. до 01.01.2020г., което не е заплатено на ответника е в размер на 375.23 лв, а размерът на дължимото на ищеца допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за всеки отчетен период/тримесечие/ през периода 08.04.2018г. до 01.01.2020г. е в размер на 487.96 лв. А размерът на дължимите мораторни лихви върху неизплатените допълнителни възнаграждения за исковия период считано от първо тримесечие на 2017г. до подаване на исковата молба 08.04.2021г. е от 226.43 лв, а размерът на дължимите мораторни лихви върху неизплатените допълнителни възнаграждения за извънреден труд по отчетни периоди, с начало трето тримесечие на 2017г.-26-число на месеца следващ отчетния период, е в размер на 169.61 лв.

В допълнителното заключение вх.№2286 от 01.02.2022г. експертът изчислява на база допълнително представени от Затвора П. документи, за положен нощен труд от 22ч. до 06ч. като общо за периода от 01.01.2017г. до 30.09.2019г. е положил 1440 часа, а труд в официални празници от 134ч. и 5 часа отработени часове извън установеното работно време. На база начислени по ведомост и изплатени суми за работна заплата за периода 01.01.2017г.-01.01.2020г. е останала дължима сума за общо положен извънреден труд от 1935.13 лв при платен извънреден труд от 1526.09 лв за положен извънреден труд от 154 часа. В хипотеза на продължителност на работния наряд за 24 часово дежурство е 24 часа и 30 минути, то служителят

вместо претендираните 1 час и 30 минути след работа е отработил 1 час повече, за който се получава извънреден труд от 1037.60 лв. Експертът предлага два начина за изчисляване размера на извънредния труд за исковия период от време по т.1 в размер на 1935 лв и по т.3 в размер на 1037.60 лв. Съответно размера на извънредния труд за периода от 07.04.2018 г. до 01.01.2020 г. по начина на изчисляване в т.1 е в размер на 595.04 лв, а размера на извънредния труд за същия период по начина по т.3 е от 216.80 лв. Като размерът на законната лихва при първия вариант е от 577.65 лв, размерът на лихвата за периода 08.04.2018 г.-до 01.01.2020 г. е от 123.89 лв, а по втория вариант общо лихви от 313.35 лв, а само за периода 08.04.2018 г. до 01.01.2020 г. е от 40 лв.

Във второ по ред допълнително заключение вх.№5550 от 15.03.2022 г./л.293/ експертът установява ,че за периода от 01.01.2017 г. до 01.01.2020 г. за общо полагащ се извънреден труд за 1 час и 45 минути преди и след работа е в размерна 2879.45 лв, а лихвата считано от 26.04.2017 г.-от 26-то число н месеца следващ отчетния период до 08.04.2021 г. е от 818.88 лв. Допълнително размерът на извънредния труд ако занятията се изчисляват на 9 часа за тримесечие или 24 часа за година за периода м.октомври до м.май на съответната година за провеждането на стрелби още 4 часа и за масирани обиски и претърсвания по 1 час на месец или 12 часа за година се получава общ извънреден труд от 753.98 лв, като лихвата считано от 26.04.2017 г. - 08.04.2021 г. е от 208.32 лв., размерът на извънредния труд за периода 07.04.2018 г. до 01.01.2020 г. на база часовете които са изработени 15 минути преди наряда и 1 час и 30 минути след наряда без да се добавя фактически отработеното време на нарядите се равнява на обща сума 1350.14 лв и лихва за периода 26.07.2018 г. до 08.04.2021 г. с натрупване е от 279.07 лв. Като размера на извънредния труд за периода от 07.04.2018 г. до 01.01.2020 г. по т.2 е в размер на общата сума от 434.44 лв и лихва за същия период от време от 92.98 лв с натрупване. **В трето по ред допълнително заключение №8295 от 19.04.2022 г.** експертът изчислява размера на полагащия се извънреден труд за часовете, които са изработени за 1 час и 15 минути на всяко дежурство, като за периода 13.03.2018 г. до 12.11.2020 г. е в размер на 471.29 лв за общо 52 броя наряди, законната лихва за забава от 26.0.2018 г. до 08.04.2021 г. с натрупване е от 121.40 лв,; за периода от 16.03.2019 г. до 01.01.2020 г. при изработени 1ч. и 15 минути на всяко дежурство е от 471.23 лв, а лихвата е от 39.37 лв; за периода 01.01.2017 г. до 01.01.2020 г. в хипотеза на изработени

часове от 15 минути преди наряда и 1ч и 30мин. след наряда /изключая периода от 13.03.2018г. до 12.11.2018г. и от 01.06.2019г. до 01.01.2020г./ е в размерна 649.11лв а лихвата считано от 26.04.2018г. до 08.04.2021г. е 148.38лв, като размера на извънредния труд за периода 07.04.2018г. до 01.01.2020г. на база предходните две изчисления е в размер- 1108.68 извънреден труд и лихва от 228.67лв.**Последният предложен вариант** от експерта е при положен извънреден труд за 1час и 45минути /15минути преди и 1ч. и 30минути след наряда/ заплащан на 26-то число на месеца следващ съответния отчетен период, в периода 08.04.2018г.-04.10.2019г. с включено първо тримесечие на 2018г. и до трето тримесечие на 2019г. включително, и до дата 04.10.2019г.-прекратено трудово правоотношение на ищеца, при което се получава положен и незаплатен общо извънреден труд в размер на **1377.15лв** и общо законни лихви от **309.15лв**, подлежащи на доплащане от работодателя /виж допълнително заключение №8295 от 19.04.2022г.-л.301 и следващите/.

В съдебно заседание експертът Ц.в поддържа заключенията си. Допълва, че при определяне размера на извънредния труд в него не са включени тридесетте минути по протокол ВДМЗ №48 от 12.02.2015г./л.41/.

По делото е разпитан като свидетел В.С.К. който установява, че е бивш служител при ГПИН МП, като е работил като надзирател в затвора П.. Обяснява, че режимът на работа им е бил променян няколко пъти от 12ч., на 24часа и обратно. Свидетелства, че естеството на работата е изисквало със заповед на началника да се ходи на работа 15минути по-рано на работа, или в 07.45ч., а в 08.00ч. започвал инструктажа на наряда. Процесните 15минути били давани за подготовка-запознаване с нормативните документи, нови положения в различни ситуации, проверка опрятността и в 08.00ч. започвал инструктажът, който продължавал до 08.15ч.-08.20ч., а понякога продължавал и повече време, като след приключването му се получавало оръжието, проверката ,пълнене на снаряжение и се извършвало приемане и издаване на наряда с предното отделение по дежурството. Обяснява, че по това време се е извършвала проверка на изправността на съоръженията на материално-техническата база, сигнално-охранителната техника, документацията и проверка наличността на лишените от свобода. Посочва, че това са били служебните задължения на надзирателя, и са били максимално експедитивни. Допълва, че приемането и издаването на наряда приключвало към 09.15ч.-

09.20ч. и след това започвал обиска по претърсването и надзирателите са тръгвали към 09.30ч. до мястото на отвод, което им е отнемало време от около 10 минути до стигане на мястото на наряда. Допълва, че отводът е правен от дежурния на смяна-дежурния главен надзирател и от инспектор по охраната и командира на отделението в рамките на 10 минути. Смяната приключвала около 09.30ч. при 24-часово дежурство. Установява, че е трябвало да се приключва, работното време принципно било от 08.00ч-08.00ч. ,като от 08.00ч. до 09.30ч. след като е свършило строго определеното време, в този интервал от времето до 09.00ч. са приемани постове. А след като приключи проверката за наличност и се окаже, че всичко е наред тогава надзирателят се подписва в постовата книга, че е издал поста и след като се положи този пост тогава се придвижват към стаята с инструктаж за оценка и развод на наряда и след това в 09.30ч. надзирателите си тръгват. За 12-часовия режим свидетелят установява че реципрочно на дневната смяна от 08.00ч. се отива пак 15 минути по-рано и вечерта по същи начин свършва в 20.00ч., но надзирателите си тръгват в 21.15ч., не по-рано. За нощната смяна от 12ч. нещата стояли по същия начин. Свидетелят е категоричен, че 15 минути по-рано смяната се събира и че за тези 15 минути работа със смяната има командира на отделението, който я подрежда, дава си инструкциите, бележките и в 08.00ч. започва от ръководния състав инструктажа. За обиските след наряд никъде нямало и отчитано като извънреден труд. Допълва, че до някои постове на надзирателите им е отнемало 5 минути да отидат, до друг пост поне 10 минути и че това зависи къде е поста, който може и да е в болницата. Уточнява, че за обиските се изчаква наряда от всички външни постове. Нарядът се събирал в стаята за инструктажа и след това се правели обиските, след което пак се връщал наряда в стаята и че времето от обиска до стаята е около 10 минути, в зависимост коя група къде се намира. Допълва, че са извършвани и частични обиски и претърсвания по време на приемане и сдаване на наряда при служебна необходимост.

Свидетелят Г.Ф.Ф., намиращ се в служебни правоотношения с ответната ГДИНМП, заемащ длъжността началник сектор „Надзорно-охранителна дейност“ установява, че в затвора П. се пускат докладни записки или протоколи за всеки конкретен случай, когато трудът е над нормата и има извънреден труд, като сочи вдигането по тревога, учебни занятия, частични и

масирани обиски, стрелби, като занятията са се провеждали по 2 часа от 09.00ч. до 11.00ч. на месец и то във втория почивен ден при 24часова смяна, като в момента занятията се провеждат през третия почивен ден. Допълва, че занятията се провеждат въз основа на плана за учебната година с регламентация на времетраенето по практическа, физическа подготовка, по стрелкова и други. За масираните обиски и претърсвания посочва, че те се извършват в рамките на месеца когато се провеждат занятията и в деня на занятията се правят обиски. Обиските се извършвали след изготвяне на графици за планирани обиски, и месечен график по всеки ден къде трябва да се правят обиски. Сочи, че продължителността на масираните обиските е около 30-40 минути, като това време се включвало в отделна колона в протоколите за извънреден труд. По отношение на времето за учебни тревоги и бойна мобилизационна дейност, като извънреден труд се изплащало на база заповедта, с която е вдигната тревогата. Според свидетеля има разлика в заплащането на извънреден труд когато е положен в празничен ден и че няма разлика в размера който следва да бъде изплатен за извънредния труд, положен в резултат на занятие, на обучение, на бойна тревога, на масирани и немасирани обиски извършени в извънработно време и че по същия начин се заплаща ако е извънреден труд при ходене на болница- с протокол. Същото се отнасяло и за нощния труд, заплащан по 1 лев на час.

При така установената фактическа обстановка, в съответствие с последователната съдебна практика ,правилно първоинстанционният съд е приел, че така предявеният иск му е подсъден.

В чл.187, ал.1 от ЗМВР и в чл.16а от ППЗИНЗС е регламентирано, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно при 40 часа седмично при 5 дневна работна седмица. Разпоредбата на чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР/ДВ бр.14 от 20.02.2015г./ предвижда, че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период за служители, работещи на смени и съгласно ал.6 този труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Съгласно ал.2 на чл.16а от ППЗИНЗС/ДВ бр.20/07.03.2014г./ за дейности, чието изпълнение изисква непрекъсваем работен процес, работното време се организира в 8-, 12- или 24- часови наряди по утвърден график като чл.16д, ал.2 от ППЗИНЗС регламентира, че работното време на

държавните служители , работещи в наряд се изчислява и отчита в часове сумарно на тримесечен период. В разпоредбата на чл.143 от КТ е дадено легално определение на извънредния труд. Следва да се отбележи, че по дефиниция извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставяне на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време. Правилно от първоинстанционния съд са били изведени и въпросите , отговорите на които предпоставят изхода на спора , а именно: каква е била продължителността на всяко дежурство, която е била отчитана и заплащана, следва ли в работното време на дежурството да се включи не само нормативно установения 12 часов период, респективно 24 часов период, а и времето от реалното явяване на работа до реалното напускане на работното място, подлежи ли на заплащане времето, през което ищецът е изпълнявал дейностите, съпътстващи основната му постова дейност като надзирател и по-конкретно времето, необходимо за подготовка за инструктаж, снаряжение, въоръжаване, дейностите по провеждане на инструктаж, необходимото време за придвижване до поста от мястото на инструктаж и отвод, за сдаване и приемане на наряда на поста от следващото отделение, респективно от следващия надзирател, което включва дейности по приемане и попълване на документи, обход и проверка на състоянието на средствата за сигнализация, врати решетки, извършване на обиски и претърсвания, проверка състоянието и наличността на лишените от свобода, тоест дейностите по чл.305 и чл.311 от ППЗИНЗС. От събраните по делото доказателства е установено, че реалната продължителност на работното време е по-различна от приеманата от ответника. В тази продължителност безусловно следва да се включи времето за по-ранно явяване , както и времето ,което е било необходимо за дейности, без които не може ,след изчерпване на регламентираното време на наряда. Въззивният съд споделя изводите на първоинстанционния, че реалната продължителност на дежурствата, полагани от надзорно охранителния състав в Затвора в град П. през исковия период са не 12 часа, а 13 часа и 45 минути и не 24 часа, а 25 часа и 45 минути от момента, тоест с повече от по 1 час и 45 минути на наряд, в който служителите, в частност ищецът , са се явявали на работното място до момента, в който те са били освобождавани и реално са напускали работното си място. Това са реално отработени часове, свързани с носенето на дежурството и са част от

продължителността на работното време на ищеца. Няма спор, че цялото това време не е било включено в работното време. Доколкото обаче то е свързано с физическото присъствие на служителите на работното им място/ в частност на ищеца/ и касае техните служебни задължения , разписани в ППЗИНЗС, то този труд подлежи на заплащане. Съгласно Директива № 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 04.11.2003 г., работно време е всеки период, през който работникът или служителят работи или е на разположение на работодателя, за да изпълнява своите задължения. Следва да се отбележи, че съгласно практиката и новата нормативна уредба чл. 16е от ППЗИНЗС времето за инструктаж, приемане, сдаване и освобождаване от наряд или дежурство се включва в отработеното време. За част от процесния период , видно от заключението на експерта е заплащан положен труд за 24 часа и 30 минути, поради което вещото лице в последната си допълнителна експертиза е дало и втори вариант на стойността на претендираното допълнително възнаграждение за положен извънреден труд, изчислен за същия този период , след приспадане на заплатеното за 24 часа и 30 минути или положен извънреден труд от 1 час и 45 минути за всяко дежурство, заплащан от 26-то число на месеца следващ отчетния период, включващ от първо тримесечие на 2018г. /изискуемостта е настъпила на 26.04.2018г./ и до момента на прекратяване на трудовото правоотношение с ищеца на 04.10.2019г., е в размер на **1377.15лв.** Доводите на жалбоподателя за реалната продължителност на работното време, съответно само 30 минути повече, както и тези свързани с конкретната характеристика на Затвора, в който изпълнява задължението си ищеца при съпоставка с други , не намират опора в доказателствата по делото. Освен това, тези въпроси се нуждаят от принципно разрешаване, за което към момента не се предприемат надлежни действия. За голям брой служители – в системата на МВР и такива , по отношение на които намира приложение ЗМВР е създадена ,чрез нормативната уредба неяснота , която е наложила в значителен брой случаи съдебна намеса. Допуснатото от съда и извършено засичане от експерта , който е с икономическа компетентност, е доста спорно ,като доказателствено средство. Освен това между отразеното от експерта и в протокола на комисията от 12.02.2019 година /а не 2015 година , както се сочи от представителя на ответника/ има значителни разминавания. Първоинстанционният съд е отговорил на всички останали доводи, като

въззивната инстанция се присъединява изцяло към тези мотиви към обжалваното решение и при условията на чл.272 от ГПК препраща към тях. Като е съобразил заключенията на експерта и гласните доказателства по делото, съдът е присъдил обезщетение и въззивната инстанция намира, че решението е правилно и обосновано и следва да бъде потвърдено. Съответно правилно е постановено решението и в частта му относно акцесорните искове. Не са налице пороците на същото изложени във въззивната жалба на ГДИНМП.

Водим от горното, Пазарджишки окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖАВА решение на Пазарджишки районен съд №635 от 06.06.2022г. постановено по гр.д.№20215220101237 по описа на съда за 2021г. В ЧАСТТА С КОЯТО е осъдена Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”, град С., бул. „Г.Н.Г.С.” № 21, **ДА ЗАПЛАТИ** на основание чл.19, ал.2 ЗИНЗС, във връзка с чл.178, ал.1, т.3, във връзка с чл.187, ал.5, т.2 ЗМВР и чл.86 ЗЗД, на А. С. Г., ЕГН *****, с постоянен адрес: с. Щ., общ. Л., обл. П., ул. “П.”, № 61, дължимото му допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд през периода от 08.04.2018г. до 04.10.2019г., включително в размер на 1377,15 лева, както и обезщетение за забава в размер на 309,15 лева, за периода от 08.04.2018 г. - 04.10.2019 г., включително, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба - 08.04.2021 г., до окончателното изплащане на сумата.

На основание чл.280 ал.3 т.1 от ГПК решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____